

KNIHOVNÍK

VEREJNÁ
KNIŽNICA
MICHALA
REŠETKU
V TREŇČINE

1/2011

Viac než len
metodický časopis
pre verejné knižnice okresov
Trenčín,
Nové Mesto nad Váhom,
Bánovce nad Bebravou
a Myjava

Úvod(ník)	3
Pridelené finančné prostriedky z dotačného systému MK SR 2011	4
Výsledky činnosti verejných knižníc 2009 – 2010	4
VKMR.SK udržala nastúpený trend	7
Čo je WUG?	8
Priatelia knižnice	9
Interview s Emmou Tekelyovou	10
(Foto)galéria podujatí vo VKMR za prvý polrok 2011	11
Z činnosti Literárneho klubu Omega v Trenčíne v prvom polroku 2011	14
Predstavujeme naše oddelenia – odborná literatúra	15
Napísali o nás	15
Detské stránky	16
Historický klenot hľadá stratený lesk	18
Padlí, zomrelí a zabití slovenskí vojaci v priebehu protisovietskeho ťaženia (jún 1941 – august 1944)	19
Knižné novinky z regiónu	20
Regionálny medailón – Ivo Veliký	21
Pele – mele	22

Milé čitateľky, milí čitatelia,

po polročnej odmlke uzrelo svetlo sveta ďalšie vydanie Knihovníka. Letné číslo mapuje aktuálne knihovnícke dianie s dôrazom na pole pôsobnosti trenčianskej knižnice. Avšak znalí pomerov vedia, že siete tejto kultúrnej inštitúcie v metropole stredného Považia siahajú široko-d'aleko...

Jedenásť tradičných rubriík ponúka priestor na realizáciu čitateľom každého druhu. Aj veku. Štáb časopisu tvorí čoraz väčšie množstvo prispievateľov. Toto konštatovanie vyznieva ešte cennejšie ako by sa mohlo na prvý pohľad zdať, keďže autorská základňa nabera nielen na kvantite, ale najmä na kvalite.

Popri metodických informáciách Knihovníkovi nechýba ani prehľad kultúrneho

života za uplynulé obdobie, pričom v interview nám prvýkrát (v novodobej histórii) robila garde žena. Po dobrej skúsenosti sme opäť vsadili na počítačovú kartu. Tento raz sme od nástrah internetu prešli k nadšencom IT technológií. Osobitné miesto na stránkach časopisu si vzorne zastala i učiteľka života. Ruku k dielu priložila aj Verejná knižnica Michala Rešetku, ktorá pomohla obohatiť štvrtý ročník výtvarno-literárneho sympózia Ora et Ars Skalka 2011. Do zákulisia najstaršieho pútnického miesta na Slovensku Vás zasväti naša autentická reportáž.

Redakčný tím Vám ďakuje za doterajšiu priazeň a žela ničím nerušené čítanie!

[redakcia]

PRIDELLENÉ FINANČNÉ PROSTRIEDKY Z DOTAČNÉHO SYSTÉMU MK SR 2011 DO VEREJNÝCH KNIŽNÍC V METODICKEJ PÔSOBNOSTI VKMR

Ministerstvo kultúry prijatím zákona č. 434/2010 Z.z. o poskytovaní dotácií MK SR a Výnosu MK SR č.503 z 15.decembra 2011 o podrobnostiach a účele poskytnutia dotácie..., v tomto roku zjednodušilo systém pre žiadateľov o finančný príspevok zo svojho dotačného programu s cieľom zabezpečiť spravodlivý a stabilný systém finančnej podpory všetkých kultúrnych a umeleckých aktivít.

Samotný dotačný systém má 9 programov z toho pre knižnice, ktorých gestorom je sekcia kultúrneho dedičstva MK SR, bola možnosť žiadať dotácie z programu 2 Kultúrne aktivity v oblasti pamäťových inštitúcií.

Úspešnosť získania finančných prostriedkov verejných knižníc v pôsobnosti VKMR:

Podprogram 2.1 – Knižnice a knižničná činnosť

Zo 7 knižníc, ktoré si podali žiadosti bola úspešná iba:

Verejná knižnica MR v Trenčíne – 570 €

Verejná knižnica MR v Trenčíne – 3 990 €

Podprogram 2.5 – Akvizícia knižníc

Z 11 knižníc, ktoré si podali žiadosť boli úspešné:

Verejná knižnica MR – 10 000 €

Mestská knižnica KR Stará Turá – 1 200 €

Obecná knižnica Bošáca – 400 €

Mestská knižnica Brezová p. B. – 900 €

Obecná knižnica Dolná Súča – 500 €

Obecná knižnica Omšenie – 500 €

Obecná knižnica Soblahov – 500 €

[maria.kernova]

VÝSLEDKY ČINNOSTI VEREJNÝCH KNIŽNÍC V ROKOCH 2009 – 2010

Ponúkame Vám porovnanie čiastočných výsledkov činnosti verejných knižníc v metodickej pôsobnosti Verejnej knižnice MR v Trenčíne v rokoch 2009 – 2010.

Knižnice sú zoradené podľa abecedy, v rámci jednotlivých okresov. Tabuľka obsahuje údaj o prírastku, počte výpožičiek, počte registrovaných používateľov a finančných prostriedkoch vynaložených na nákup literatúry.

BÁNOVCE NAD BEBRAVOU

Knižnica	Prírastok zv./kúpou	Počet výpožičiek		Počet registr. používateľov		Finančné prostriedky na nákup literatúry (€)	
	2010	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Msk Bánovce n.B.	366	60448	62707	2450	2121	3124,49	3897,00
Brezolupy	24	661	242	51	96	0	0
Čierna Lehota	0	30	30	55	41	0	0
Dežerice	5	341	768	31	31	0	58,00
Dolné Naštice	0	1216	1183	61	63	0	0
Dvorec	11	440	480	13	13	107,67	91,50
Haláčovce	0	0	0	0	0	0	0
Horné Naštice	1	148	118	32	28	1,00	61,00
Chudá Lehota	0	20	20	6	8	0	35,12
Krásna Ves	46	342	172	72	52	67,80	151,12
Kšinná	45	1189	1418	52	50	355,83	369,71
Libichava	23	211	306	23	24	150,00	185,50
Lutov	0	0	0	0	0	0	0
Malá Hradná	4	70	66	56	55	30,00	47,00
Malé Hoste	12	703	657	24	20	43,75	39,54

METODIKA, KOORDINÁCIA, AUTOMATIZÁCIA

Miezgovce	0	452	452	97	97	0	0
Nedašovce	7	251	355	41	46	5,00	0
Pečeňany	17	47	154	13	13	21,10	38,17
Podlužany	25	129	215	9	19	0	50,29
Pravotice	22	49	19	25	22	30,00	40,00
Prusy	0	16	24	9	13	0	0
Ruskovce	18	649	665	30	32	155,26	209,66
Rybany	22	1096	1024	112	108	196,00	200,00
Slatina n.B.	78	587	394	217	197	318,00	324,00
Šišov	8	49	36	13	9	0	16,46
Timoradza	20	1304	1259	146	140	201,00	348,00
Uhrovec	2	2802	5000	87	83	0	43,89
Veľké Držkovce	6	487	1061	44	46	54,90	84,42
Veľké Hoste	0	229	701	92	90	0	333,00
Veľké Chlievany	6	80	181	18	18	16,08	20,54
Vysočany	4	51	20	22	10	0	0
Zlatníky	30	320	394	29	39	167,00	166,00
Žitná - Radiša	18	672	755	72	61	160,00	124,00

MYJAVA

Knížnica	Prírastok zv./kúpou	Počet výpožičiek		Počet registr. používateľov		Finančné prostriedky na nákup literatúry (€)	
	2010	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Msk Brezová p. B.	340	22564	20184	606	627	3527,65	2384,88
Msk Myjava	301	32692	36230	1127	1120	1348,36	1317
Brestovec	1	169	382	36	36	13,20	358,04
Bukovec	22	400	417	22	22	179,32	177,79
Hrašné	0	100	158	33	45	0	0
Chvojnicka	0	0	0	0	0	0	0
Jablonka	4	134	139	36	37	44,65	101,45
Kostolné	65	1782	1512	89	63	500,00	485,00
Košariská	0	118	97	39	32	0	0
Krajné	34	2001	2144	53	74	260,97	235,19
Podkylava	0	0	0	0	0	0	0
Polianka	0	94	183	19	28	0	0
Poriadie	0	0	0	0	0	0	0
Priepasné	8	48	46	36	39	35,60	35,60
Rudník	21	226	202	21	28	160,00	207,00
Stará Myjava	25	30	30	15	15	206,00	222,00
Vrbovce	31	1738	1899	83	87	318,00	332,80

NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

Knížnica	Prírastok zv./kúpou	Počet výpožičiek		Počet registr. používateľov		Finančné prostriedky na nákup literatúry (€)	
	2010	2010	2009	2010	2009	2010	2009
MsK Nové Mesto n.V.	569	171414	184910	3549	3556	4628,26	5494,66
MsK Stará Turá	366	35117	35537	871	864	4165,23	3440,00
Bzince p.Jav.	23	1240	1656	47	54	173,19	209,07
Čachtice	72	3865	3748	140	177	395,24	419,19
Moravské Lieskové	40	8304	9283	95	102	302,26	497,67

METODIKA, KOORDINÁCIA, AUTOMATIZÁCIA

Považany	0	2397	3219	75	79	0	0
Beckov	70	1521	1212	67	79	358,41	340,00
Bošáca	62	2047	3820	92	120	225,26	491,00
Brunovce	0	0	0	0	0	0	0
Částkovce	1	208	212	21	22	8,00	8,00
Dolné Srnie	0	478	892	27	124	0	30,71
Horná Streda	46	3572	3201	101	127	380,00	624,00
Hôrka n.V.	10	89	161	11	15	30,00	172,00
Hrádok	0	133	198	14	14	0	100,00
Hrachovište	10	1183	1220	40	45	121,00	54,00
Kálnica	0	63	540	10	14	0	256,10
Kočovce	76	3226	3377	121	145	626,00	21,01
Lubina	22	1395	1247	34	30	184,00	193,19
Lúka	26	1988	2431	51	53	186,59	252,50
Modrová	14	69	204	16	17	125,82	102,86
Nová Bošáca	8	1148	1435	52	57	73,80	58,92
Nová Lehota	0	0	0	0	0	0	0
Očkov	1	240	283	13	15	23,20	49,00
Pobedim	6	3732	4288	93	84	47,00	393,00
Podolie	0	802	802	50	50	33,00	33,00
Potvorice	92	2511	2534	57	55	386,00	370,23
Stará Lehota	0	0	0	0	0	0	0
Tr.Bohuslavice	53	1052	1128	63	64	433,40	403,36
Vaďovce	0	1808	1961	93	100	0	700,00
Višňové	28	500	467	23	27	209,00	198,00
Zem.Podhradie	0	298	640	22	38	0	44,00

TRENČÍN

Knížnica	Prírastok zv./kúpou	Počet výpožičiek		Počet registr. používateľov		Finančné prostriedky na nákup literatúry (€)	
	2010	2010	2009	2010	2009	2010	2009
VK MR	4414	452496	400874	9647	10060	34252,82	40816,55
Msk Nemšová	187	18586	21524	1467	1448	1809,30	5114,37
Msk Trenč. Teplice	0	8242	9161	351	428	520,44	433,30
Dolná Súča	42	3365	2925	227	213	274,16	657
Drietoma	11	3882	4333	114	117	86,48	50,20
Horná Súča	174	9045	10021	390	436	995,00	997
Horné Srnie	151	7963	9171	198	187	1145,00	877,76
Chocholná-Velčice	59	4327	4656	167	160	471,67	1235,53
Omšenie	162	7366	10473	283	329	1100,76	623,45
Trenč. Teplá	123	7199	8792	279	254	906,59	1891,00
Trenč. Jastrabie	21	1379	1563	57	77	167,45	250,19
Trenč. Stankovce	90	9115	8925	360	356	592,72	684,41
Ad. Kochanovce	15	1481	1623	82	77	46,56	229,57
Bobot	80	1303	1125	62	64	297,00	295,00
Dolná Poruba	7	723	538	34	38	78,00	36,00
Dubodiel	0	702	1276	29	31	0	45,00
Hornáany	2	282	124	31	20	9,50	110,15
Hrabovka	2	37	403	11	12	15,30	13,14
Ivanovce	158	1214	1542	55	49	1274,15	469,71
Kostolná-Záriečie	0	0	405	0	38	0	0

Krivosúd-Bodovka	0	224	140	12	51	0	0
Melčice-Lieskové	54	6346	2469	45	59	664,00	664,00
Mníchova Lehota	10	1100	1200	89	82	17,00	50,00
Motešice	15	3672	4246	234	242	74,00	650,00
Neporadza	157	1324	1506	57	66	1160,28	46,00
Opatovce	0	726	795	33	33	0	68,00
Petrova Lehota	0	20	20	5	9	0	33,19
Selec	28	595	912	37	30	260,00	42,00
Skalka n.V.	102	2213	1809	102	97	1109,00	287,00
Soblahov	68	2761	2477	145	135	561,14	417,25
Svinná	140	6942	6153	183	183	1064,15	783,61
Štvrtok n.V.	26	1304	1357	52	51	201,93	253,42
Trenč.Turná	51	2675	2898	77	100	490,00	500,00
Trenč.Mitice	0	1856	1125	44	44	0	16,00
Veľká Hradná	192	1585	1454	83	66	1205,71	100,50
Veľké Bierovce	2	705	714	27	31	29,95	76,85
Zamarovce	0	30	38	16	12	0	0

VKMR.SK UDRŽALA NASTÚPENÝ TREND

Webová stránka Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne obhájila prvenstvo v súťaži TopWebLib 2010. Po vlaňajšom triumfe získala od odbornej poroty čestné uznanie za trvalo kvalitné webové sídlo.

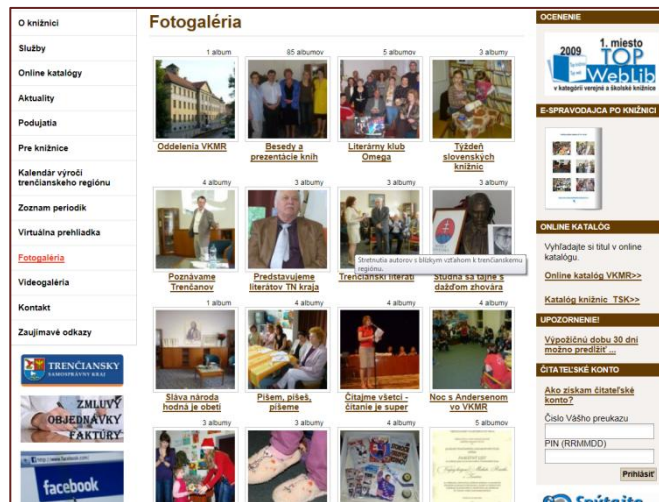
Hlavným cieľom súťaže je skvalitnenie a rozvoj webových sídiel slovenských knižníc a ocenenie výnimočných projektov. Vyhlasuje ju Spolok slovenských knihovníkov a pozostáva z dvoch kategórií – odborné knižnice a verejné a školské knižnice. Pri hodnotení webových sídiel knižníc porota vychádza najmä z obsahu, aktuálnosti a prítlačivosti pre návštevníka stránky. Viac informácií o súťaži nájdete na oficiálnom portáli pre knižničnú a informačnú teóriu a prax www.infolib.sk.

O tom, že stránka na sebe neustále pracuje,

svedčí aktualizovaná fotogaléria podujatí vo VKMR, videogaléria s dostupnými elektronickými informačnými zdrojmi, či povinné zverejňovanie dokumentov.

[redakcia]

ČO JE WUG?

WUG (Windows User Group) je dobrovoľné a neziskové združenie IT profesionálov, programátorov, počítačových nadšencov a aj koncových užívateľov systémov Windows a iných IT technológií. Členmi sú nie len správcovia sietí, profesionáli z oblasti IT, či certifikovaní konzultanti, ale aj študenti a bežní ľudia so záujmom o IT technológie.

Myšlienka na podobné združenie existovala už v dobách Windows NT 4.0, t.j. približne od roku 1997, kedy takéto skupiny vznikali v Nemecku a Amerike. Na Slovensku sa podarilo túto myšlienku po prvý krát zrealizovať v Bratislave v máji 2005, podľa vzoru úspešne sa rozbiehajúcich pobočiek WUG v Českej republike. V Čechách existuje 14 pobočiek, na Slovensku zatiaľ iba 3 a to okrem Bratislavy aj v Košiciach a od 27.10.2008 aj v Trenčíne.

Naším hlavným cieľom je na prednáškach a seminároch otvorene diskutovať o problémoch nasadenia, implementácie, správy a údržby nových informačných technológií a vymieňanie si znalostí a praktických skúseností. Veľmi dôležité miesto v našej činnosti majú tzv. „hands-on-laby“, teda praktické cvičenia priamo pri počítači metódou krok za krokom podľa vopred pripravených návodov. Jednotlivé akcie mávame raz mesačne. Ako príklad môžem uviesť názvy niektorých

úspešných preberaných tém, ako napríklad „SEDMIČKY sú tu“, „Správa staníc pomocou Group Policy“, „Spozajme Active Directory“, „Virtualizácia od A po Z“, „Licencovanie a softwarový audit“, „Základy PKI“,... A medzi pripravovanými je napríklad aj téma cielená pre bežných koncových užívateľov s názvom „Tipy a triky pre kancelársky balík Office“.

Účast' na našich akciách je úplne zdarma a členstvo v združení nie je podmienkou účasti. Uvítame každého návštevníka, ktorý prejaví záujem o danú tému. No registrácia na stránkach www.wug.sk nám umožní lepšie pripraviť a organizačne zabezpečiť akciu. Niektoré akcie s obmedzenou kapacitou sú ale preferenčné (napríklad na praktických hands-on-laboch), kde majú členovia združenia a pravidelní návštevníci akcií prednosť.

Touto cestou chcem za nás všetkých poďakovať Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne za možnosť stretávať sa v jej priestoroch, preto že celý koncept fungovania WUG združenia stojí na ochote poskytovateľa priestorov napomôcť tomuto nápadu a poskytnúť miestnosť zdarma, ďalej na ochote organizátorov nájsť si čas a zorganizovať celú akciu. Rovnaký model dobrovoľnosti a nadšenia potom platí pre samotných prednášajúcich, zväčša tzv. MVP-kov, ktorí hoci sú vo svojom profesionálnom živote špičkovými platenými konzultantmi, prednášajú pre WUG zdarma. WUG sám o sebe nie je strojom na peniaze a nikto nie je nijako honorovaný. To, čo všetci získavame sú vedomosti, skúsenosti a kontakty.

Aký je to titul MVP? Nie je to titul, ktorý sa dá získať, ako iné Microsoft tituly, podobné MCP, MSTs, ..., ktoré sú výsledkom úspešne získanej certifikačnej skúšky. MVP je čestný titul, ktorý dáva Microsoft na základe svojho vlastného uváženia ľuďom, ktorí či už vo svojom voľnom čase, alebo v rámci zamestnania robia osvetu Microsoft technológiám a produktom. Tímito svojimi počinmi sa snažia bez nároku na odmenu (nekomerčne) pomôcť ostatným ľuďom, či už formou článkov, prednášok, odpovedaním v diskusných fórach a podobne. Microsoft zaviedol tento program v 90tych rokoch primárne preto, aby získal lepší tzv. „feedback“ od svojich používateľov. Každý rok sa pre MVP organizuje globálna konferencia - summit priamo v Redmonde v sídle Microsoftu, kde sa majú možnosť stretnúť všetci MVPíci z celého sveta s predstaviteľmi Microsoftu a čo je dôležité, tak aj priamo s vývojármi jednotlivých produktov.

Mnoho informácií o doterajšej činnosti združenia WUG a samozrejme aj oznamy o nových akciách nájdete na našich webových

stránkach www.wug.sk. Na väčšine akcií vytvárame videozáznamy a mnohé sú aj publikované na web stránkach www.wug.cz v časti videozáznamy. Pripravujeme aj ich postupné zverejnenie na www.youtube.com/wugsk.

Pozrite si ukážky na webe a pridajte sa pozrieť k nám. Ak máte návrhy, námety na prednášky, pripomienky, či akékoľvek otázky k našej činnosti, neváhajte nás kontaktovať.

[pavel.krc]
[Foto: WUG.]

CHCETE PREZENTOVAŤ VAŠU KNIŽNICU
A SPRAVIŤ JU PRÍSTUPNEJŠOU?

PREDSTAVTE JU POMOCOU KNIHOVNÍKA!

NA TOMTO MIESTE RADI UVEREJNÍME
INFORMÁCIE, ZAUJÍMAVOSTI A NOVINKY
Z KAŽDEJ MESTSKEJ, OBECNEJ KNIŽNICE.

Kontakt: multi@vkmr.sk (032/7434267, k1. 33)

STRÁNKA PRE POTREBY OBECNÝCH KNIŽNÍC

www.obecnakniznica.sk

PORTÁL PRE KNIHOVNÍKOV A ZRIAĐOVATEĽOV

PRIATELIA KNIŽNICE

Prívlastok „Priatelia knižnice“ je oficiálne používaný pre dobrovoľníkov v knižniciach v zahraničí (Freunde der Bibliothek, Friends of Library). Tento názov si prepožičali aj pracovníčky úseku literatúry pre deti a mládež Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne pre postupne sa rozrastajúcu skupinu dobrovoľníkov, ktorá sa spontánne vytvorila v roku 2010.

Najskôr sa začala v odd. pre deti schádzať prvá skupina troch dievčat – Ivka Reháková, Janka Ranková a Hela Ignáčková. Neskôr sa, na veľkú radosť knihovníčok, k nim pridávali ďalší, Kristína Dolinská, Šimon Hupčík, Gabika Kršáková, Mária Michalíková, Martin Orišek, Katka Plevová a Michal Pleva. Tak vznikla skupina desiatich žiakov ZŠ, ktorých aktivity knižnice oslovili, prejavili

snahu pomáhať pri práci s detskou literatúrou a jednoduchých knihovníckych činnostiach.

Získavali základné knihovnícke zručnosti, podrobnejšie poznávali literatúru, detskí čitatelia si od nich často pýtali radu čo čítať, balili knihy a pod.

Stali sa tiež aktívnymi účastníkmi organizačne náročnejších aktivít, napr. Noci s Andersenom, Papučkovej noci, charitatívnej akcie pre deti z DD Lastovička Svet stále lásku má, taktiež pomáhali pri podujatiach Farebný sen, Deň ľudovej rozprávky a pod.

V Týždni slovenských knižníc, dňa 29. 3. 2011, sa v úseku literatúry pre deti a mládež uskutočnilo prvé oficiálne stretnutie spomínaných žiakov, na ktorom spoločne s knihovníčkou P. Motyčkovou a vedúcou KIS M. Španíkovou, diskutovali o myšlienke dobrovoľníctva, o aktivitách na ktorých participujú, o kladoch i záporoch činnosti, otvorili tiež živú debatu o ďalších cieľoch. Adepti absolvovali „test knihovníckej zdatnosti“ a boli pasovaní za dobrovoľníkov – „Priateľov knižnice“.

Veľmi si vážime aktivitu knihovníčok i žiakov, ktorí hovoria, že sa radi pohybujú v prostredí kníh, skúšajú svoje schopnosti, budujú nové priateľstvá, vytvárajú si pocit spolupatričnosti a v neposlednom rade skoncovali s nudou. Potvrdili teóriu, že dobrovoľníctvo je možnosť naučiť sa nielen dostávať, ale aj dávať, je to možnosť robiť niečo, čo chcú, čo ich baví a naplňuje. Ďakujeme, sme radi, že je to práve v knižnici!

[maria.spanikova]

EMMA TEKELYOVÁ: ŽIJEM HEKTICKY A VEĽMI PESTRO

Je pôvabná, úspešná a nebojí sa svojho veku. 1. marca prišla besedovať do Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne. Populárna moderátorka, scenáristka a spisovateľka Emma Tekelyová.

Prečo je podľa Vás úžasné byť ženou?

Na túto tému som pred trinástimi rokmi napísala celú knihu. S postupom času a pribúdajúcimi skúsenosťami musím povedať, že dôvodov je oveľa viac, ako som v nej uviedla. My ženy sme emotívnejšie, mnohé veci si vieme lepšie vychutnať ako muži a keďže máme tiež dar intuície, dokážeme ich ovplyvňovať.

S DVD fitness programom pre ženy každého veku lámete rekordy. V čom tkvie tajomstvo línie Emmy Tekelyovej?

Ako dieťa som bola bacuľka. Pochopila som, že keď chcem byť štíhla, musím pre to niečo urobiť. Navyše, televízna obrazovka pridáva šesť až osem kíľ, takže kvôli mojej profesii si líniu strážim. Pri písaní kníh som minulý rok popustila uzdu a kilá sa nabalili. Nestačila len striedma strava. Objavila som „zábavné“ cvičenie a o šesť týždňov som mala mínus 6 kíľ. Nijaké muky! A funguje!

Ako sa z nádejnej právničky stala televízna hlásateľka?

Právo som vyštudovala na želanie otca. Už na strednej škole som v rámci modelingu účinkovala v televízii. Bezprostredne po skončení štúdia hľadali v televízii nové tváre, prihlásila som sa na konkurz a vyhrala ho.

Móda a šoubiznis sú spojené nádoby. S akým úmyslom ste v roku 1986 zakladali Experimentálne štúdio módy a prvú školu modeliek na Slovensku?

Za socializmu bola móda uniformná a pár výrobných podnikov chrlilo kvantá šedivej konfekcie. Boli tu však modelky, módni tvorcovia, výtvarníci, mladí ľudia, ktorí mali nápady. Prvú modelingovo-módnú agentúru na Slovensku sme založili s priateľkou v spolupráci s istou parížskou agentúrou a takmer desať rokov prezentovali slovenskú módu doma i v zahraničí.

Kde hľadať najväčší rozdiel medzi modelkami Vašej éry a súčasnými?

Dnes je viac ideálov krásy, nielen ten klasický, dievčatá majú väčšie možnosti. Na druhej strane, nás na Slovensku bolo v tom čase asi päť a robili sme vlastne všetko. Za hodinu fotenia bol honorár

20 korún, za jednu módnú prehliadku 600.

Presadili ste sa aj ako módna návrhárka. Robia šaty človeka?

V rámci spolupráce s americkou firmou ITM som dvakrát ročne chodila do New Yorku na výber materiálov. To mi dalo obrovský prehľad i nadhľad. Šaty robia človeka, ale v tom inteligentnom slova zmysle. Všetci chceme byť pekní a vnímaní pozitívne. Šaty však nepomôžu, ak nemáte nič v hlave. Možno urobiť na päť minút dobrý dojem, ale to je asi všetko.

Na literárnom poli máte na konte viacero bestsellerov a ocenení, naposledy s knihou *Ženy, nebláznite! Vek je len číslo*. Prezradte Váš recept na každodennú radosť zo života.

Žijem hekticky a veľmi pestro. Čím ďalej tým viac si uvedomujem silu obyčajných vecí, obyčajných dní. Vychutnávam si takéto chvíle. Napríklad sobota – ideme so psami na jazero, uvarím perkelt, dcéra upeče tvarohový koláč, dáme si kávu, idem na vysielanie do rádia. Nič výnimočné. A predsa aká pohoda!

V novom titule *Chlapi, neštvite nás už!* tvrdíte, že vzťahy, o ktoré sa človek nestará, umrú. Môžete pomenovať najväčší kameň úrazu vzťahu muža a ženy?

Keď sa medzi mužom a ženou stratí to magické iskrenie. Nemám na mysli prvotný ošial' zamilovanosti, ale dôvod, prečo som šťastná, že tento muž stojí pri mne v dobrom i zlom.

Čím Vás vedia chlapi najviac rozčúliť?

Mňa osobne najviac hnevá, že muži sa s nami nerozprávajú. Oni sa spýtajú, odpoveď okomentujú jedným slovom, tým druhým (posledným) skonštatujú, že je to vybavené. A je po debate. Muž dáva za vetou bodku, žena tri bodky. Tým je povedané všetko.

[peter.martinak]

[In Trenčianske noviny, 2011, roč. 52, č. 9, s. 11.]

[Foto: VKMR, archív E.T..]

(FOTO)GALÉRIA PODUJATÍ VO VKMR ZA PRVÝ POLROK 2011**TÝŽDEŇ KNIŽNÍC NA TRENČIANSKY SPÔSOB**

Posledný marcový týždeň býva na Slovensku tradične venovaný knižniciam. Sedemdnový sviatok prilákal do trenčianskej Verejnej knižnice Michala Rešetku (VKMR) čitateľov každého veku.

Plejádu kultúrnych podujatí po celý čas sprevádzala bezplatná registrácia nových členov. Ohlas vzbudila aj amnestia na vrátenie premeškaných výpožičiek.

Knižnice pre všetkých

Dvanásť ročník celoslovenského projektu s mottom „Knižnice pre všetkých“ odštartoval v Trenčíne vystúpením Kataríny Koščovej. Jazzovo-šansónový koncert známej speváčky sprevádzala Maruška Kožlejová, ktorá publiku

prečítala úryvky zo svojej zbierky *Ako chytať v žite*. „Každý má niečo, čo ho inšpiruje. Nieкого detaily, iného zase veľké veci, ľudia alebo farby. U mňa sú

to miesta,“ priblížila mladá autorka.

V nastolenom trende pokračoval spomienkový medailón na spisovateľa, recitátora a filatelistu v jednej osobe – Iva Velikého. Pri príležitosti nedožitého jubilea mu v knižnici vydali prehľadný súpis literárnej a publicistickej činnosti.

Prvý polčas bohatého programu uzavrela súťaž pre najmladších čitateľov. „Minitalent je prehliadka, kde má každý šancu predviesť, v čom je dobrý. Napríklad recitovanie, tanec, spev, či gymnastiku. Deti dokázali, že sú talentované a odvážne,“ zhodnotila knižníčka Katarína Galádová. Ako dodala, akcie sa zúčastnilo 56 detí zo šiestich materských škôl v Trenčíne.

S Trenčínom v srdci

K vrcholom Týždňa slovenských knižníc vo VKMR patrilo stretnutie trenčianskych literátov. Piata edícia tohto druhu prilákala pod Matúšov hrad 22 osobností s blízkym vzťahom k trenčianskemu regiónu. Po slávnostnom prijatí u predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja Pavla Sedláčka nasledovala beseda s verejnosťou. Medzi hosťami rôzneho žánrového zamerania nechýbali rozprávarky Margita Ivaničková, poetka Katarína Hudecová, majster slova Rudolf Dobiáš, chirurg ľudskej duše Juraj Čelko, básnik Jozef Pavlovič, dramaturg Slávo Kalný, či dlhoročný šéfredaktor Trenčianskych novín Štefan Šicko. Spoločné krédo za všetkých vyslovil jazykovedec Ivor Ripka: „Usilujme sa zdôrazňovať, že slovenčina je skvelý jazyk! Sú to dobré husle, len na nich treba vedieť hrať.“

Noc má zvláštnu moc

Tohtoročná Noc s Andersenom v sebe niesla príchut' prvoaprílových žartov. Keď sa k tomu pridá tridsať detí, schopných oželiť spánok a stráviť neopakovateľné chvíle vo svete rozprávkových bytostí, o zábavu je postarané. V súvislosti s Medzinárodným dňom detskej knihy pripravili v knižnici atraktívnu ponuku. Magický večer zahájila beseda so spisovateľkou Silviou Havelkovou. Štafetu prebrali tvorivé dielne s literárnou izbou, maliarskym ateliérom i modelárskym kútikom. Malí umelci nezaváhali a fantázii poriadne popustili uzdu. Hudobný rozmer podujatiu pridal nádejný gitarista Michal Pleva.

V slovenských knižniciach a školách prespalo z piatka na sobotu celkovo 6500 detí. Oproti vlaňajšku ich počet narástol o tretinu.

[peter.martinak]

[In *Trenčianske noviny*, 2011, roč. 52, č. 13, s. 7.]

[Foto: VKMR.]

STUDENÁ VOJNA AKO PREJAV OSOBNÉJ REVOLTY

Spisovateľ René Benda (1971) vstúpil do sveta literatúry suverénnym spôsobom. Jeho knižný debut patril okamžite k bestsellerom. Vnútorňý vzdor voči praktikám totalitného režimu vyjadril s odstupom dvadsiatich rokov v románe *Moja studená vojna*.

Na sklonku apríla sa o svoje pocity podelil

počas besedy v trenčianskej knižnici.

Triezvy pohľad do histórie

Kniha zachytáva dramatický príbeh chlapca, ktorý všetko opustil a zároveň dojímavý príbeh muža, ktorý našiel nový život. Pozostáva z dvoch častí. Prvá vrcholí emigráciou z komunistického Československa.

KULTÚRNE PODUJATIA

Druhá nachádza vytúženú slobodu na druhej strane železnej opony. Pohľad však zďaleka nie je čiernobiely. „Popisujem zážitky ľudí, ktorých poznám z osemdesiatych rokov a potom z obdobia po roku 2000. Medzi riadkami je naznačená istá súvislosť. Hlavne mi však išlo o to, aby som autentickým spôsobom zachytil vtedajšiu dobu s dosahom na súčasných štyridsiatnikov,“ priblížil Benda. Ako ďalej vysvetlil, z veľkej časti ide o autobiografiu. V jej prospech hovorí približne sedemdesiat percent obsahu. Zvyšok tvorí fikcia založená na skúsenostiach ľudí, ktorých autor stretol počas života.

Sloboda verzus riziko

Dielo *Moja studená vojna* nemá za cieľ moralizovať. Nechýba mu drsný slovník ani potrebný nadhľad. Vďaka tomu kopíruje každodenné radosti i starosti socialistickej spoločnosti. Jedným zo sprievodných znakov čítania románu sú nostalgické spomienky pamätníkov.

Dejovej línii dominuje otázka slobody. Strhujúcu atmosféru umocňuje sila lásky, priateľstva, emócií, či adrenalínového pokušenia. Takmer dospelý protagonista Tomáš Necker stojí na križovatke osudu. Ilegálne opúšťa rodnú hruď a mieri na Západ. Zakotví v New Yorku. Po

trinástich rokoch sa kruh uzatvára. Ani vo vysnívanej krajine totiž ruže nekvitnú stále. „Hlavná postava nie je prototypom hrdinu, ktorý chce zmeniť svet. Hoci situáciu rieši útekom do cudziny, jeho konanie vyplýva zo zhody nahromadených okolností,“ skromne priznal Benda.

Autor – bratislavský rodák emigroval v roku 1988 do Rakúska. V súčasnosti žije striedavo na Slovensku, v Českej republike, Veľkej Británii alebo USA. Venuje sa projektom v oblasti medzinárodných kultúrnych výmen, z ktorých profitujú napríklad Slováci v Amerike. Prezentáciu svojej literárnej prvotiny vo Verejnej knižnici Michala Rešetku okorenil pútavou videoprojekciou a náučným kvízom.

[peter.martinak]

[In *Trenčianske noviny*, 2011, roč. 52, č. 17, s. 12.]

[Foto: VKMR.]

V CENTRE BANÁŠOVHO KÓDU 9 STOJÍ ŽENA

Literárna zóna spisovateľa Jozefa Banáša je bohatšia o ďalší zaujímavý kúsok. Jednu z najpredávanejších slovenských kníh súčasnosti s názvom *Kód 9* predstavil koncom mája na pôde Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne.

Dejovú líniu románu výrazne ovplyvnil autorov pobyt v kolíske starovekej civilizácie.

Kód 9 vyvoláva nevídanú diskusiu. V jeho obsahu sa snúbi viacero fenoménov – láska, priateľstvo, viera, sloboda, či politika.

K základným odkazom však patrí hľadanie pravdy. Kniha má dvoch hlavných hrdinov.

Zachytáva putovanie súčasníka Michala zo starého čínskeho Sianu cez Himaláje, Tibet, Nepál, údolie Gangy, Jeruzalem až do Ríma. Oproti nemu vo svojej historickej dobe zase putuje z Jeruzalema na východ Ježiš Kristus. Fiktívny príbeh kontrastuje so zaužívaným výkladom evanjelií. Autor kriticky vystupuje voči pomerom v katolíckej cirkvi, resp. ostatných svetových náboženstvách. „Číslovka v názve vyjadruje ženu. Je to najdokonalejšie číslo desiatkovej sústavy, symbolizuje teda altruizmus a prinášanie nového života,“ vysvetlil Banáš. Ako dodal, zmyslom diela bolo zmapovať postavenie žien v jednotlivých spoločenských a náboženských systémoch od Ježišových čias. Michalovi pritom určil mysterióznu úlohu – opäť nastoliť rovnováhu medzi opačnými pohlaviami, ktorá sa za dvetisíc rokov dramaticky narušila v neprospech ženy.

Úspešný spisovateľ počas neformálnej besedy priblížil doterajšiu tvorbu a zároveň načrtol najbližšie plány do budúcnosti. O jeho kvalitách svedčí fakt, že román *Zóna nadšenia* si nedávno vydobyl popularitu aj na nemeckom trhu. Bývalý

KULTÚRNE PODUJATIA

poslanec NR SR v sebe nezaprel ani zmysel pre humor. Dojmy zo štvorročnej anabázy v slovenskom parlamente vystihol satirou *Idioti v politike*. Ako priznal, momentálne sa pripravuje na expedíciu do himalájskeho Kašmíru. Ešte pred Vianocami by Banášovi mala vyjsť ďalšia kniha

pod názvom *Sezóna potkanov*, tento raz situovaná do hereckého a politického prostredia.

[peter.martinak]

[In *Trenčianske noviny*, 2011, roč. 52, č. 21, s. 8.]

[Foto: VKMR.]

Výstava Knižnica, ktorá žije hokejom

Putovná výstava bábok Rozprávková krajina

Prednáška historika Petra Chrást

Beseda s historikom Róbertom Letzom

Beseda s cestovateľkou Antoniou Dvoranovou

Prezentácia knihy Marcely Laiferovej

Z ČINNOSTI LK OMEGA V TRENČÍNE V PRVOM POLROKU 2011

V septembri tohto roku zavŕši Literárny klub Omega pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne pätnásty rok svojej existencie. Aj v uplynulom období sa jeho členovia aktívne zúčastňovali nielen klubových podujatí. Začiatkom roka to bola prezentácia hneď dvoch kníh poetky a textárky Kataríny Hudecovej – Nebobelásky a Pozbierané pri cestách. V marci stretnutie s novou členkou LK Máriou Rehákovou venované jej poézii vo vlastnom prednese. Členovia klubu, renomovaní autori Rudolf Dobiáš, Štefan Kuzma a Ján Maršálek patrili k účastníkom V. stretnutia literátov s blízkym vzťahom k Trenčínu a Trenčianskemu kraju (o podujatí píšeme podrobnejšie na s. 11 – pozn. red.).

Literárne súťaže nie sú v činnosti klubu žiadnou novinkou. Mnohí sa do nich jednak úspešne zapájajú, no často bývajú pozývaní ako odborníci aj do hodnotiacej poroty. V celoslovenskej súťaži Detský výtvarný a literárny Trenčín, na ktorej sa organizačne podieľala aj VKMR, boli členovia odbornej poroty Rudolf

Dobiáš, Ján Maršálek, Jana Poláková a Mária Špániková. V rovnakej úlohe mal klub zastúpenie aj pri vyhodnotení 9. Ročníka literárnej súťaže základných škôl Trenčianskeho kraja vyhlásenej VKMR.

Spomenúť treba aj Deň poézie – medzinárodné stretnutie básnikov v Békescsabe, organizované Kultúrnym združením maďarsko-poľsko-slovenských priateľov. Tohto zaujímavého podujatia sa zúčastnila aj delegácia reprezentujúca trenčiansku knižnicu.

Zážitok pre všetkých zúčastnených predstavovala prezentácia zbierky poézie trenčianskeho rodáka žijúceho na Malte Jozefa J. Matejku – Básni a obrazu podľaňnúť odrazu. Podujatie obohatilo vystúpenie členov dramatického krúžku ZUŠ Karola Pádívého a prednes poézie z prezentovanej zbierky. O hudobný vstup sa tradične postarala formácia 3D band Dušana Žembera.

[jana.polakova]
[Foto: VKMR.]

Prezentácia kníh Kataríny Hudecovej

Návšteva v maďarskej Békescsabe

POETICKÉ OKIENKO

Ráchel Zemeneová: Knihy

[Detský výtvarný a literárny Trenčín 2011]

Knihy ma vtiahnu do svojich čarov
A ponúknu mi niekoľko darov.

Hneď prvý z nich
je život kníh.

Ukrývajú mnohý taj,
Či pre mňa nepoznaný kraj.
Skrývajú v sebe dobrodružstvo,
obrovské sŕa všetko vodstvo.

Nedá sa zastaviť
Ani pascu mu nastaviť.
Dostane nás všade
a všetkých si nájde.

Ďalším darom je, že
knihám môžete povedať nie.
Častokrát vás ľudia
celý čas len nudia.

S knihami sa smejete,
aj litre slz lejete.
Nezradia vás, veru nie,
nie je s nimi trápenie.

PREDSTAVUJEME NAŠE ODDELENIA**ODBORNÁ LITERATÚRA**

Oddelenie náučnej literatúry patrí k najnavštevovanejším a najvyhľadávanejším oddeleniam knižnice. Fond v rozsahu viac ako 61 000 zväzkov je typovo zastúpený knihami, stredoškolskými učebnicami a skriptami. Z tematického hľadiska je zastúpená populárno – náučná literatúra, ako aj študijný materiál pre školské potreby alebo vedecké záujmy z oblasti spoločenských, prírodných a technických vied, z oblasti umenia, literatúry, geografie, biografie a histórie.

Knižný fond je usporiadaný prehľadným spôsobom podľa skupín MDT (Medzinárodného desatinného triedenia) a v rámci skupiny abecedne podľa priezviska autora, čo umožňuje čitateľom veľmi rýchlo sa v ňom zorientovať. Pomôckou pri vyhľadávaní sú 2 elektronické on-line katalógy, v ktorých možno vyhľadávať podľa rôznych hľadísk (autora, názvu diela, témy, vydavateľstva a pod.). Návštevník, resp. používateľ pri vyhľadávaní zistí všetky potrebné údaje o knihe s presnou lokáciou v statuse a či je voľná alebo požičaná.

Okrem klasických informačno – poradenských, konzultačných služieb a hodín informačnej výchovy, ktoré sú poskytované zdarma, zabezpečujú pracovníčky tohto oddelenia rezervácie momentálne vypožičaných dokumentov na požiadanie čitateľa. Ak sa stane, že žiadaná kniha sa vo fonde nenachádza vôbec, je možné využiť ďalšie služby tohto oddelenia:

MVS (medziknižničná výpožičná služba) – zaobstarávanie literatúry objednávkou z iných knižníc na území Slovenska.

MMVS (medzinárodnú medziknižničnú výpožičnú službu) – zaobstarávanie literatúry, ktorá sa nenachádza vo fondoch slovenských knižníc jej objednávkou z knižníc iných štátov (Česko, Rakúsko, Nemecko a pod.) Túto službu realizujeme prostredníctvom Univerzitnej knižnice v Bratislave.

Obe tieto služby sú pomerne náročné na čas a sú spoplatnené. Výška poplatku je súčasťou aktuálneho cenníka služieb našej knižnice. Služby MVS a MMVS majú každoročne vzrastajúcu tendenciu.

[emilia.marettova – lubica.adamikova]

[Foto: VKMR.]

NAPÍSAĽI O NÁS**Škriatkovia a víly v knižnici už iba do piatku**

Už iba zopár dní bude v trencianskej Verejnej knižnici Michala Rešetku (VKMR) unikátna výstava bábok z dielne Vítězslavy Klimentovej. Ako informuje web stránka knižnice, česká spisovateľka, grafička a ilustrátorka objavila rozprávkovú krajinu plnú strašidielok, škriatkov a víl. Sama autorka hovorí, že jej mnohí ľudia závidia. Maľuje, píše a tvorí svet, ktorý sa nedá kúpiť, ale môže ho rozdať. Jej putovné výstavy sú v Čechách veľmi obľúbené. Do 29. apríla výstavu originálnych bábok môžu vidieť návštevníci úseku literatúry pre deti a mládež VKMR.

(<http://trecin.sme.sk/c/5865285/skriaktovia-a-vily-v-kniznici-uz-iba-do-piatku.htm>)

Trencianska knižnica žije hokejom

Pri príležitosti najväčšieho športového sviatku v dejinách samostatného Slovenska inštalovali v jej vestibule tematickú výstavu. Ako informuje web stránka knižnice, motto akcie vychádza z hokejovej terminológie. Cieľom je prilákať čitateľa s úmyslom vyhnúť sa postaveniu mimo hry. Výstava má široký kultúrno-spoločenský rozmer. Okrem vzdelávacej funkcie podnecuje záujem o slovenské realie a šport ako taký. V centre diania stojí 75. svetový šampionát. Kolorit spestrujú doterajší majstri sveta a čriepky z histórie ľadového hokeja. Dokumenty z fondu knižnice dopĺňajú publikácie, ročenky, periodiká a súkromné predmety s nemalou zberateľskou hodnotou.

(<http://trecin.sme.sk/c/5878859/trencianska-kniznica-zije-hokejom.html>)

V KNIŽNICI OCENILI LITERÁRNE TALENTY

V posledný májový piatok vyhodnotili v trenčianskej knižnici 9. ročník súťaže **Píšem, píšeš, píšeme**.

Spomedzi zúčastnených základných škôl si najviac prvenstiev odniesli žiaci z Hornej Súče.

Do tradičnej literárnej súťaže, ktorú knižnica organizuje pod záštitou Trenčianskeho samosprávneho kraja bolo prihlásených 271 príspevkov. Ako spresnila knihovníčka Petra Motyčková, súťažiacich rozdelili do dvoch

vekových kategórií. Z hľadiska používania jazykových prostriedkov sa každá z nich členila na poéziu a prózu. „Práce boli veľmi dobré. Mladí autori potvrdili výbornú štylistiku, rytmiku, vytvorili krásne rýmy a v mnohých som našla veľa zaujímavých nápadov,“ priblížila predsedníčka odbornej poroty – spisovateľka Silvia Havelková.

Dielkam nechýbala originalita. Z mnohých vyžarovala obrovská bolesť i nespútaná radosť. Ako vysvitlo, v detskom svete aktuálne najviac rezonujú kúzla a čary. Počtom aj kvalitou milo prekvapili chlapci. Tematicky sa však od dievčat výrazne líšia. „Myslím, že mnohí z týchto žiakov sú vyslovene talentovaní. Keď na sebe budú ďalej pracovať, určite majú šancu presadiť sa v živote,“ doplnila Havelková. Podľa jej slov očakávala trochu viac tém, ktoré sú pre deti prirodzené. Napríklad písať o úplne obyčajných veciach.

[peter.martinak]

[In *Trenčianske noviny*, 2011, roč. 52, č. 21, s. 8.]

[Foto: VKMR.]

PÍSEM, PÍŠEŠ, PÍŠEME '2011**VÝSLEDKY SÚŤAŽE ŽIAKOV TRENČIANSKEHO KRAJA****Kategória mladší žiaci (8 – 10 rokov) / poézia**

Por. č.	Meno, názov	Vek	poznámka
1.	Laura Bulejková: Jarná krása	4.r.	ZŠ Michala Rešetku Horná Súča
2.	Matúš Dolník: Moja trúbka	3.r.	ZŠ Dlhé Hony
3.	Klára Benková: Na hrade	3.r.	ZŠ Dlhé Hony
3.	Viktória Matejová: Šašo	3.r.	ZŠ Dlhé Hony

Kategória mladší žiaci (8 – 10 rokov) / próza

Por. č.	Meno, názov	Vek	poznámka
1.	Barbora Augustínová: O krásnom strašidle	4.r.	ZŠ Michala Rešetku Horná Súča
2.	Lucia Gašparíková: Luckine čary	10	ZŠ Gorazdova 1319/6 Bánovce nad Bebravou
3.	Matúš Mlynár: Aqururustudlipip – neposlušné kúzlo	9	ZŠ Veľkomoravská, TN

DETSKÉ STRÁNKY - MADE IN DETI

Kategória starší žiaci (11 – 15 rokov) / próza

Por. č.	Meno, názov	Vek	poznámka
1.	Mária Michalíková: Chlapec, ktorý spieval	15	PGJB
2.	Veronika Kubičková: Cintorín bábik	14	ZŠ Ulica Janka Palu 2, Nemšová
3.	Veronika Tuchyňová: Dom s brečtanom	12	ZŠ Gorazdova 1319/6, Bánovce nad Bebravou

Kategória starší žiaci (11 – 15 rokov) / poézia

Por. č.	Meno, názov	Vek	poznámka
1.	Martin Zemanovič: Priateľstvo	14	ZŠ Michala Rešetku Horná Súča
2.	Paula Golányová: Zakliata noc	15	ZŠ Veľkomoravská, TN
3.	Natália Regnerová: Vietor	5.r.	ZŠ a MŠ Jána Smreka, Melčice-Lieskové
3.	Ema Sásková	14	ZŠ Veľkomoravská

"CENA MIESTNEHO ODBORU MATICE SLOVENSKEJ V TRENČÍNE"

Samuel Štefánik, ZŠ Veľkomoravská 12, 911 05 Trenčín - 1. kategória PRÓZA

Zdeno Kotlár, ZŠ Dlhé Hony, 911 01 Trenčín - 1. kategória POÉZIA

Michal Pajtina, ZŠ Šišov 74, 956 38 Šišov - 1. kategória POÉZIA

Kolektívna práca žiakov 3.B ZŠ Dlhé Hony v Trenčíne - 1. kategória POÉZIA

Vanessa Lippová, ZŠ Malinovského, Partizánske - 2. kategória PRÓZA

Mária Kulhová, ZŠ sv. Dominika Sávia, Školská 386, 018 41 Dubnica n/Váhom - 2. kategória POÉZIA

Kamil Gago – Mikuláš Fary, ZŠ s MŠ Horná Súča - 2. kategória POÉZIA

"CENA SPISOVATEĽKY SILVIE HAVELKOVEJ"

Pavína Kotrhová, ZŠ Bezručova, 911 01 Trenčín – 2. kategória PRÓZA

ŠKOLSKÉ KOLEKTÍVY SÚŤAŽILI V ČÍTANÍ

Tradičná medziškolská a medzitriedna súťaž žiakov trenčianskych základných škôl s názvom Čítajme všetci – čítanie je super pozná nových víťazov.

Slávnostné vyhodnotenie 47. ročníka zorganizovala Verejná knižnica Michala Rešetku v Kine Hviezda v stredu 22. júna.

Ako informovala vedúca knižnično-informačných služieb VKMR Mária Španíková, do súťaže Čítajme všetci – čítanie je super sa v školskom roku 2010/2011 zapojilo viac ako 600 žiakov z 24 tried v rámci ôsmich základných škôl v Trenčíne. Hlavným kritériom pre zisk ocenenia bolo pravidelné navštevovanie knižnice vo všetkých lokalitách mesta. Jednotlivé súťažiaci kolektívy mohli následne spojiť príjemné s užitočným. Ich úspech v súboji s krízou v čítaní totiž závisel aj od požičiavania kníh a aktívnej

účasti na kultúrno-vzdelávacích podujatiach, ktorými knižnica pravidelne spestruje spoločenský život pod Matúšovým hradom.

[peter.martinak]
[Foto: VKMR.]

HISTORICKÝ KLENOT HLADÁ STRATENÝ LESK

Legendárne benediktínske opátstvo na úpätí Trenčianskej kotliny ožilo všetkými farbami. Zašlú slávu dejiska najstaršej legendy Uhorského kráľovstva oprášili protagonisti výtvarno-literárneho sympózia ORA ET ARS Skalka 2011.

Spoločný menovateľ – duchovný zážitok

Genius loci starobylej Skalky nasávalo v areáli bývalého kláštora tucet výtvarníkov a osem literátov. Diela autorov zo Slovenska, Čiech, Maďarska, Poľska, Ruska a Srbska uzreli svetlo sveta v druhej polovici júna. V predvečer tradičnej kresťanskej púte na sviatok sv. Andreja – Svorada a Beňadika ich predstavili širokej verejnosti. „Hoci spôsobom prevedenia, technikou, rukopisom, použitým materiálom alebo skladbou slov je každé dielo iné, u pozorovateľa sa objavuje rovina, ktorú majú vytvorené práce spoločnú. A síce duchovná atmosféra,“ prezradil koordinátor podujatia Jozef Vydrnák. Rodák z Trenčína stihol popri organizačných povinnostiach taktiež popustiť uzdu fantázii. Za všetkých výtvarníkov priznal, že pred hlukom civilizácie sa dá najlepšie skryť v kláštornej kaplnke. Potom je to vraj ako s narazenou studňou – dovtedy ťahať kľukou, kým neprestane ísť piesok a nezostane iba čistá voda. Nezabudol pritom ani na ďalší dôležitý rozmer. „V kláštornej jaskyni je ticho, ktoré hľadajú tí, čo sú unavení konzumom a dnešným spôsobom života,“ priblížil Vydrnák.

Takmer na všetkých štyroch doterajších ročníkoch sympózia vzniklo umelecké dielo, ktoré zostalo súčasťou výzdoby priestorov Malej, resp. Veľkej Skalky. Tento raz mal tú česť Juraj Oravec. Trenčiansky výtvarník vytvoril technikou kolorovaného dreveného reliéfu triptych Panny Márie, sv. Svorada a sv. Beňadika. Novovybudovaný pútnický oltár na Malej Skalke ešte doplní oltárny kríž.

História učiteľka života

Neoddeliteľnú súčasť projektu Ora et ars tradične tvorí katalóg s literárnou prílohou Okno.

Aktuálny ročník bol premiérový zameraný na pohľad do minulosti. „Nadišiel čas predstaviť ucelený kultúrno-historický vývoj Skalky pri Trenčíne. Od kompletného textu legendy, cez stredovek, benediktínske obdobie, pôsobenie jezuitov vrátane bohatstva ich archívov až po snahu o opätovnú obnovu v 19. storočí, archeologické nálezy, či hľadisko pamiatkovej starostlivosti,“ vysvetlil zostavovateľ prílohy Igor Zmeták. Ako ďalej dodal, v prípade ORA ET ARS pomenovanie okno predstavuje šancu podporiť dialóg s verejnosťou i historickými disciplínami navzájom.

Vzhľadom na interdisciplinaritu podujatia plánujú organizátori pokračovať v nastolenom trende. „O rok chceme kontinuálne nadviazať na záchranné práce Ľudovíta Bonaventuru Stárka v 19. storočí, upriamiť pozornosť na tých, ktorí Skalku následne takpovediac vyhrabali z ruín a zároveň vysvetliť stredoveké významy jej kultúrneho dedičstva v Uhorskom kontexte,“ načrtol Zmeták.

Jednotlivé príspevky do literárnej prílohy Okno odzneli na odbornom seminári s podtitulom Skalka pri Trenčíne – od histórie po záchranu. Za dejisko organizátori zvolili refektár Piaristického gymnázia Jozefa Braneckého. Sexteto autorov z rôznych spoločensko-vedných oblastí obsahovo zachytilo obdobie historickej Skalky od 11. až po 20. storočie. „Po pätnástich rokoch išlo o prvé stretnutie ľudí, ktorí sa z hľadiska odborných profesií o Skalku jednak zaujímajú a zároveň nadväzujú na prácu svojich predchodcov. Obrazne teda možno hovoriť aj o určitom preberaní štafety,“ doplnil Zmeták.

K sprievodným aktivitám výtvarno-literárneho sympózia si obyvatelia regiónu postupne nachádzajú cestu. Najväčšou rezervou však paradoxne zostáva informovanosť verejnosti. V záujme napredovania vyvstáva otázka, či je propagácia nenápadného klenotu stredného Považia dostatočná aspoň v jeho najbližšom okolí.

PADLÍ, ZOMRELÍ A ZABITÍ SLOVENSKÍ VOJACI V PRIEBEHU PROTISOVIETSKÉHO ŤAŽENIA (JÚN 1941 - AUGUST 1944)

Na základe úzkej spolupráce Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne s Ústavom pamäti národa prinášame informáciu o výsledkoch výskumu zameraného na obete v radoch slovenských vojakov počas protisovietskeho ťaženia (jún 1941 – august 1944). Podrobnosti nájdete na webovej stránke www.upn.gov.sk. Zoznam obetí, vrátane trenčianskeho regiónu, obsahuje:

- a) hodnosť padlého
- b) priezvisko a krstné meno
- c) ročník narodenia
- d) rok nástupu na vojenskú službu
- e) miesto narodenia (v prípade, ak nebolo totožné s miestom domovskej príslušnosti, tak oboje)
- f) dátum úmrtia
- g) miesto úmrtia

Ústav pamäti národa uverejňuje zoznam padlých, zomrelých a zabitých slovenských vojakov v priebehu protisovietskeho ťaženia (jún 1941 – august 1944).

Podľa zákona o pamäti národa patrí medzi úlohy Ústavu pamäti národa systematicky zhromažďovať a odborné dokumentačne spracovávať všetky druhy informácií, dokladov a dokumentov vzťahujúcich sa na dobu neslobody. Keď NR SR prijímala v roku 2002 tento zákon,

v preambule okrem iného zdôraznila, že má na pamäti veľké množstvo obetí, ktoré utrpel slovenský národ v rokoch druhej svetovej vojny. Jednou z takýchto skupín sú aj obete z radov slovenských občanov zmobilizovaných do vojny proti ZSSR.

Dňa 24. júna 1941 sa slovenská armáda pripojila k nemeckému útoku proti ZSSR. Najviac obetí si vojna vyžiadala z ročníkov 1919, 1920 a 1921. Boli to ročníky mužov, ktorí vykonávali prezenčnú službu práve v tomto tragickom období. Okružle výročie týchto udalostí je jedinečnou príležitosťou aj na zverejnenie slovenských obetí protisovietskej vojny. Tým skôr, že tieto obete boli počas komunistickej totality tabuizované. Pamiatka viac než tisícky padlých bola už od roku 1945 potláčaná: mená padlých sa nedostali ani na pomníky v ich rodných obciach či mestách. Mnohí z tých, čo prežili, sa v povojnovom období stali obeťou diskriminácie.

Zverejnením menoslovu obetí obdobia neslobody prispievame k zaplneniu jedného z bielych miest našich dejín a súčasne k vyrovnaniu sa s našou minulosťou, čo je jedným z kľúčových cieľov existencie ÚPN.

[<http://www.upn.gov.sk/aktuality/padli-zomreli-a-zabiti-sl-vojaci/>]

			
Aktuality	Obdobie 1939 - 1945	Obdobie 1945 - 1989	English version
O ÚPN	Padlí, zomrelí a zabití slovenskí vojaci v priebehu protisovietskeho ťaženia (jún 1941 – august 1944) Dňa 22. júna 1941 prešla druhá svetová vojna do novej fázy. Nemeckou inváziou do ZSSR známou ako operácia Barbarossa, sa začal najkrvavejší konflikt, ktorý svojím rozsahom a ničivosťou zatienil všetky predošlé vojny v dejinách. Po ideologickej stránke to nebol zápas medzi „dobrom“ a „zlom“, ani medzi demokraciou a diktatúrou. Práve naopak. Konflikt bol vyústením rozporov protichodných mocenských záujmov dvoch zločinných diktátorských režimov, nacistického a boľševického, ktoré si v auguste 1939 rozparcelovali stredovýchodnú Európu a oba, nezávisle od seba, hľadali cesty na ovládnutie zvyšku Európy. Do tejto vojny, dobovou propagandou označovanej ako ťaženie proti boľševizmu, sa zapojili aj viaceré štáty v nemeckej sfére vplyvu – Rumunsko, Maďarsko, Taliansko, Fínsko či desiatitisíce občanov ZSSR. Jedným z nemeckých spojencov v ťažení bola aj Slovenská republika. Z iniciatívy jej predsedu vlády a ministra zahraničných vecí Vojtecha Tukey sa pripojila už 22. júna 1941. Vstup do vojny sa udial neustávnym spôsobom – obídenným zákonodarným zboru – Snemu SR. Bez ohľadu na to už dva dni nato, 24. júna 1941, prekročila dvojtisícová Rýchla skupina (od 8. júla premenovaná na Rýchlu brigádu) ako prvá slovenská formácia hranice ZSSR. Za ňou postupoval armádny zbor s 50 tisíc mužmi. Existencia Rýchlej brigády sa skončila po tragickej bitke so 44. sovietskou horskou streleckou divíziou, ktorá sa odohrala 22. júla 1941 pri Lipovci, a vyžiadala si až 75 slovenských obetí na životoch.¹ Vedecká konferencia PROTIZIDOVSKÉ ZÁKONODARSTVO NA SLOVENSKU A V EURÓPE Týždeň PRÍSNE TAJNÉ! Dejiny štátu na Slovensku ELEKTRONICKÁ KNIŽNICA ÚPN Podporujeme myšlienku vzniku MÚZEA ZLOČINOV KOMUNIZMU		
Archív ÚPN			
Publikácie			
Audiovizuálna tvorba			
Prednášky			
Verejné obstarávanie			
Zmluvy			
Rozsudky			
Kontakty			
Odkazy			

KNIŽNÉ NOVINKY Z REGIÓNU

Milan Petkanič: *Filozofia vášne Sorena Kierkegaarda*. Kraków: Spolok Slovákov v Poľsku 2010, 202 s.

Nedávno vyšla veľmi pozoruhodná kniha od autora z Nového Mesta nad Váhom a učiteľa filozofie z Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave Milana Petkaniča pod názvom *Filozofia vášne Sorena Kierkegaarda*. Kniha je veľmi dobre čitateľná a nie je určená len pre záujemcov o dielo Kierkegaarda, tohto originálneho dánskeho náboženského mysliteľa a zakladateľa existenciálnej filozofie, ale pre každého, kto si kladie otázky o zmysle vlastnej existencie.

Existenciálna filozofia je ako tvorba pianistu na piano. Nie je len samotnou hrou. A táto kniha môže v človeku, ktorý vie zatiaľ len hrať, vzbudiť práve vášň tvoriť, a v tom, ktorý už tvorí, vzbudí jej čítanie krásu, slobodu, množstvo povznášajúcich pocitov, ale aj úzkosť či strach, ktoré sám pri vlastnej tvorbe zažíva. Tento druhý bude najviac rozumieť hlasu, ktorý sa prihovára zo strán knihy. Nie je to pokus o nadnesenie. Či sú to hlasy nášho svedomia, otrasy duše alebo prúdy myšlienok, vždy budete mať pocit dialógu. Dovolím si povedať, že ak tento dialóg nepočujete, neprebíha vo vašom vnútri akási snaha o kontakt a skutočné porozumenie. Pokiaľ ste teda boli doposiaľ len „hráčom na piano“, môže vo vás táto kniha vzbudiť túžbu tvoriť. Pre tvorcu to však bude krásna prechádzka s trpkou príchuťou bolesti, spôsobenej uvedomením si tragickej povahy otázok ľudskej existencie.

Je mnoho spôsobov ako napísať recenziu, no v našom prípade, keď máme záujem čo najviac priblížiť čitateľovi túto knihu, je priam nutné písať zvnútra, nie rozumovo, analyticky. Sám Søren Kierkegaard dáva vo svojej knihe najavo, že existencia, čiže niečo v čase a pohybe sa nedá uchopiť statickými pojmami alebo dokonca z nej urobiť objekt rozumu – touto cestou by sme jej totiž nikdy neporozumeli a navyše svoju existenciu by sme tak v zabudnutí strácali, ako na to poukazuje aj autor knihy. Vzhľadom na to je možné uchopiť dielo Sorena Kierkegaarda (ako aj Petkaničovú knihu *Filozofia vášne*) buď z pozície hráča na piano, čo nás privedie k racionálnej interpretácii diela, jeho opisu. Alebo možno jeho dielo uchopiť z hľadiska tvorcu, a toto je prípad aj tejto knihy. Milan Petkanič zaujal postoj tvorcu, a preto nie je táto kniha len súhrnom

a roztriedením pojmov s následnou analýzou. Je zároveň tým všetkým, no predovšetkým si nadto zachováva oduševnenosť. Preto si dovoľujem povedať, že táto kniha patrí do triedy, ktorá nám ponúkne odborný výklad so schopnosťou vyjaviť esenciu príznačnú pre existencializmus. Preto ak čitateľ túži po akejsi iniciácii, ktorá v ňom vzbudí vášň, a ktorá je zároveň kľúčom ako „tancovať“ v existencializme Sorena Kierkegaarda, a nielen po čítaní diela, musí voľiť publikácie z rady tvorcov. Sem dielo Milana Petkaniča nespochybniteľne patrí.

Pre čitateľa s minimálnymi skúsenosťami, ale aj pokročilými, môže byť kniha spočiatku náročnejšia, no bolo by chybou siahať hneď po ľahších interpretáciách už z vyššie uvedených dôvodov. Náročnosť by však nespočívala v zložitosti textu, ale skôr v zoznamovaní sa s týmto spôsobom myslenia, čo je pochopiteľne práve úloha autora knihy, aby čitateľovi čo najviac tento spôsob myslenia priblížil. Text je priamy a veľmi dobre postavený z hľadiska nadväznosti. Práve toto poukazuje na dlhoročné skúsenosti, ktoré sa odzrkadľujú v čistých prechodoch od kapitoly ku kapitole bez výrazných skokov. Veľká pojmová rozmanitosť, s ktorou sa autor musel vyrovnávať, je teda priamo zakomponovaná v súvislom texte. Čitateľa vďaka tomu nič neruší a môže prechádzať od kapitoly ku kapitole bez nutnosti sekundárneho štúdia, čo je veľké plus.

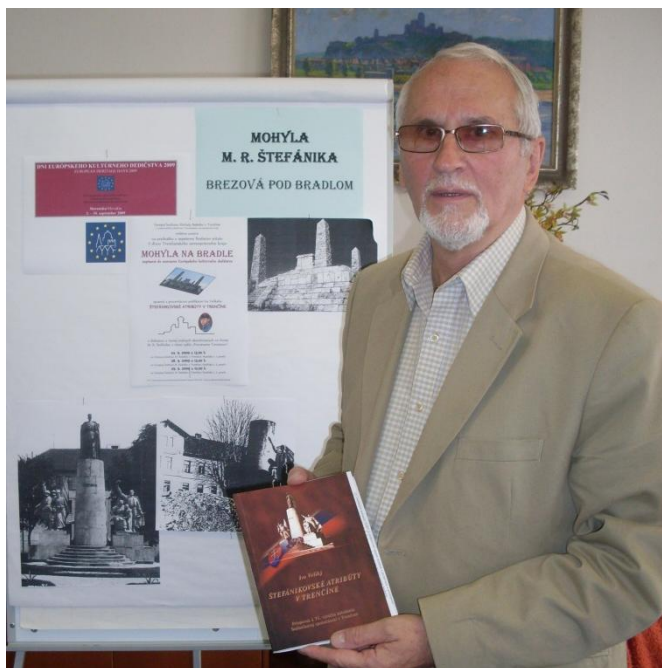
Recenzie by zrejme nemali byť až prílišným subjektívnym výlevom, básňami, ale možno práve porušením tohto pravidla môžeme pochopiť, čo znamená „filozofia vášne“. Vášnivé prežívanie svojej existencie je umenie života, a to sa dá uchopiť jedine úprimným vyjadrením svojho vnútra. Toto je zároveň zrkadlom, ktoré kniha *Filozofia vášne Sorena Kierkegaarda* nastavuje nezanietenej, t.j. existenciálne prázdnej dobe, akou je nielen Kierkegaardova súčasnosť, ale podľa autora i tá naša dnešná doba.

[marek.cikel]

IVO VELIKÝ (1941 – 2010)

Recitátor, publicista, filatelista a organizátor kultúrnych podujatí Ivo Veliký sa narodil 7. januára 1941 v Sučanoch v okrese Martin. Základnú školu absolvoval v rodisku, jedenásťročnú strednú školu v Žiline, kde v roku 1958 maturoval. V roku 1967 absolvoval Strednú knihovnícku a osvetovú školu v Bratislave. Z kádrových dôvodov (otec bol politicky perzekvovaný a väznený) nebol prijatý na vysokú školu.

Od mladosti inklinoval k umeleckému prednesu, divadlu a literatúre. Týmto svojim záľubám mal blízko i v zamestnaní. Bol vedúcim ZK ROH v Zbýšove u Brna a metodikom Domu osvetu v Púchove. V roku 1964 sa presťahoval s manželkou do Trenčína. Tu pracoval ako metodik Domu kultúry a vzdelávania a ako tajomník OV Socialistickej akadémie. Pre nesúhlas s okupáciou v r. 1968 bol z práce prepustený a devätnásť rokov pracoval ako technik, neskôr ako knihovník vo Výskumnom a vývojovom ústave maltovín Trenčín. V čase normalizácie nesmel pôsobiť v kultúrno-osvetovej sfére.

Od roku 1990 pracoval ako vedúci sekretariátu prednostu ONV, neskôr ako zástupca prednostu, vedúci sekretariátu primátora a vedúci odboru kultúry Mestského úradu v Trenčíne. Do dôchodku odišiel ako odborný kultúrny pracovník Mestského kultúrneho strediska v roku 2000.

Jeho kultúrno-osvetová činnosť bola bohatá. Mnohokrát sa zúčastnil recitátorských súťaží Wolkrov Prostějov, bol trojnásobným

víťazom Hviezdoslavovho Kubína, viacnásobným účastníkom a víťazom Plávkovho Liptova, jeho recitátorské umenie mali možnosť viackrát hodnotiť účastníci Slovesnej jari v Martine. Trenčania ho poznajú aj ako moderátora rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí.

Podieľal sa na organizovaní medzinárodných festivalov dychových orchestrov Pádiveho Trenčín. Stál pri zrode Klubu priateľov Vojtecha Zamarovského, aj pri zrode medzinárodnej spolupráce s partnerskými mestami Békéscsaba, Kragujevac, Cran-Gevrier. Bol spoluzakladateľom tradície festivalov francúzskeho filmu v Trenčíne a slovenského filmu v Cran-Gevrier. Bol dramaturgom a režisérom Dní poézie slovenských a francúzskych básnikov.

Slovenskej i českej kultúrnej obci bol známy najmä ako zanietený propagátor života a diela bratov Čapkovcov. Bol spoluzakladateľom a hlavným organizátorom Ceny Karla Čapka, ktorá sa udeľuje v Trenčianskych Tepliciach za propagáciu života a diela bratov Čapkovcov. V r. 2010 prebehol už 20. ročník. Venoval sa bádateľskej činnosti života a diela oboch bratov.

Nemožno zabudnúť na jeho filatelistickú činnosť. Bol tajomníkom Klubu filatelistov 52-19 pri Posádkovom klube Trenčín. Svoje vzácne filatelistické exponáty vystavoval v Trenčíne, Dolnom Kubíne, Kroměříži, Békéscsabe a v Cran-Gevrier.

Obsiahla je aj jeho publicistická činnosť. Podieľal sa na zostavovaní dvoch dielov monografie mesta Trenčín a monografie obce Soblahov. Je autorom niekoľkých publikácií. Prispieval do slovenskej i českej tlače.

Ivo Veliký bol nositeľom viacerých vyznamenaní a ocenení. Bol mnohoročným aktívnym a spoľahlivým spolupracovníkom Verejnej knižnice Michala Rešetku. Účinkoval v Divadle poézie, ktoré pôsobilo pri Okresnej knižnici v Trenčíne. Podieľal sa dramaturgicky i režijne na viacerých kultúrno-spoločenských podujatiach, ktoré knižnica organizovala.

Po odchode do dôchodku vo svojej činnosti nepoľavil. Aj keď trochu cítil únavu, mal ešte veľa plánov. 1. decembra 2010 však všetkých šokovala správa, že Ivo Veliký náhle skonal. Nedožil sa 70. narodenín, ktoré by oslávil 7. januára 2011.

[eva.struharova]
[Foto: VKMR.]

* **Babi, pošli mi to mejlom** – VKMR organizuje každú stredu od 8.00 do 9.30 h inštruktáž na zvládnutie základov PC a komunikácie prostredníctvom e-mailu pre seniorov ZDARMA. V prvom polroku 2011 kurz absolvovalo 66 záujemcov. (**Kontakt na prihlásenie:** 032/7434267, kl. 33.)

* V tohtoročnom **Týždni slovenských knižníc** (28. 3. – 2. 4. 2011) VKMR tradične pripravila Týždeň otvorených dverí a zároveň zorganizovala 9 kultúrno-spoločenských podujatí pre deti i dospelých. Počas tohto týždňa sa do trenčianskej knižnice prihlásilo, resp. si členstvo obnovilo 155 čitateľov. Celkový počet návštevníkov predstavoval číslo 3 558, vďaka ktorému sme zaznamenali spolu 10 323 výpožičiek.

* **Nasledujúce číslo Knihovníka** (2/2011) uzrie svetlo sveta v januári 2012.

V záujme skvalitnenia poskytovaných informácií si radi prečítame
VAŠE POSTREHY, NÁMETY A PRÍSPEVKY,
ktoré nám môžete adresovať e-mailom na multi@vkmr.sk,
prípadne zaslať poštou na adresu
Verejnej knižnice Michala Rešetku (Nám. SNP 2, 911 82 Trenčín).

www.vkmr.sk

Knihovník

Metodický časopis pre verejné knižnice okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou a Myjava

Ročník: 29

Číslo: 1/2011

Edícia: Metodika

Zostavil a graficky upravil: Mgr. Peter Martinák

Zodpovedný redaktor: Mgr. Lýdia Brezová (vkmr@vkmr.sk)

Redakčná rada: Mgr. Lýdia Brezová; Mária Kernová; Mária Španíková; Mgr. Igor Zmeták, PhD.; Mgr. Peter Martinák

Vydala: Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne, 2011